

Asia T-336/99

Henkel KGaA
vastaan
sisämarkkinoiden harmonisointivirasto
(tavaramerkit ja mallit) (SMHV)

Yhteisön tavaramerkki — Pyykin- tai astianpesuaineen muoto —
Kolmiulotteinen tavaramerkki — Ehdoton hylkäysperuste —
Asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan b alakohta

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio (toinen jaosto)
19.9.2001 . . . . . II-2593

Tuomion tiivistelmä

1. *Yhteisön tavaramerkki — Yhteisön tavaramerkin määritelmä ja hankkiminen — Merkit, joista tavaramerkki voi muodostua — Muodot — Värit — Edellytys — Erottamiskyky*
(Neuvoston asetuksen N:o 40/94 4 artikla ja 7 artiklan 1 kohdan b alakohta)

2. *Yhteisön tavaramerkki — Yhteisön tavaramerkin määritelmä ja hankkiminen — Ehdottomat hylkäysperusteet — Tavaramerkit, joilta puuttuu erottamiskyky — Tavararan muodosta ja väristä koostuvat kolmiulotteiset tavaramerkit — Erottamiskyky — Arviointiperusteet*
(Newoston asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan b alakohta)
3. *Yhteisön tavaramerkki — Yhteisön tavaramerkin määritelmä ja hankkiminen — Ehdottomat hylkäysperusteet — Tavaramerkit, joilta puuttuu erottamiskyky — Kolmiulotteisen tavaramerkin ulkoasun piirteet, jotka viittaavat tiettyihin tavararan ominaisuuksiin mutta jotka eivät kuitenkaan ole kuvailevia — Merkitys erottamiskyvyn arvioinnissa*
(Newoston asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan b ja c alakohta)
4. *Yhteisön tavaramerkki — Yhteisön tavaramerkin määritelmä ja hankkiminen — Ehdottomat hylkäysperusteet — Tavaramerkit, joilta puuttuu erottamiskyky — Kolmiulotteinen tavaramerkki — Kulmista hieman pyörästetty suorakulmainen tabletti, jossa on kaksi kerrosta, joista toinen on väriltään valkoinen ja toinen vihreä, ja sen rekisteröiminen pyykin- tai astianpesuaineita varten*
(Newoston asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan b alakohta)
5. *Yhteisön tavaramerkki — Muutoksenhakumenettely — Kanne yhteisöjen tuomioistuimissa — Kanneperusteet — Harkintavallan väärinkäyttö — Harkintavallan väärinkäytön käsite*
(Newoston asetuksen N:o 40/94 63 artiklan 2 kohta)

1. Yhteisön tavaramerkistä annetun asetuksen N:o 40/94 4 artiklasta ilmenee, että sellaisia merkkejä, joista yhteisön tavaramerkki voi muodostua, ovat muiden ohella tavararan muoto ja värit. Se, että tietyntyypiset merkit yleisesti ottaen voivat olla tavaramerkkeinä, ei merkitse kuitenkaan sitä, että tällaiset merkit olisivat välttämättä erottamiskykyisiä suhteessa tiettyyn tavararaan tai palveluun asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetulla tavalla.
2. Yhteisön tavaramerkistä annetun asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ei tehdä eroa eri tavaramerkkityyppien välillä. Arvioitaessa itse tavararan muodosta koostuvien kolmiulotteisten tavaramerkkien erottamiskykyä sovelletaan siis niitä samoja arviointiperusteita, joita sovelletaan myös muihin tavaramerkkityyppeihin.

Näitä arviointiperusteita sovellettaessa on kuitenkin otettava huomioon se, että itse tavararan muodosta ja väreistä koostuvia kolmiulotteisia tavaramerkkejä ei välttämättä ymmärretä kohderyhmässä samalla tavoin kuin

(ks. 40 kohta)

sanamerkkejä, kuviomerkkejä tai sellaisia kolmiulotteisia tavaramerkkejä, jotka eivät esitä tavarahan muotoa. Näin on siksi, että yleisön keskuudessa on totuttu pitämään tällaisia viimeksi mainittuja tavaramerkkejä välittömästi merkkeinä, jotka yksilöivät tuotteen, mutta sama ei välttämättä koske merkkiä, joka esittää itse tavarahan ulkoasua.

4. Yhteisön tavaramerkistä annetun asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan "tavaramerkkejä, joilta puuttuu erotamiskyky" ei rekisteröidä. Tältä osin rekisteröintihakemuksen kohteena oleva kolmiulotteinen tavaramerkki, joka muodostuu kulmista hieman pyöristetystä suorakulmaisesta tablettista, jossa on kaksi kerrosta eli valkoinen ja vihreä kerros, ja jonka rekisteröintiä haetaan pyykin- ja astianpesuaineita varten, ei ole erotamiskykyinen.

(ks. 43 ja 44 kohta)

3. Sellaisista kolmiulotteisen tavaramerkin ulkoasun piirteistä, jotka viittaavat tiettyihin tavarahan ominaisuuksiin mutta joita ei ole kuitenkaan pidettävä kuvailevina yhteisön tavaramerkistä annetun asetuksen N:o 40/94 7 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettulla tavalla, ei voida päätellä, että ne välttämättä tekisivät tavaramerkistä erottamiskykyisen. Erottamiskyky puuttuu, kun kohderyhmässä tällaisten ulkoasun piirteiden ymmärretään viittaavan tiettyihin tavarahan ominaisuuksiin eikä siis ilmaisevan tavarahan alkuperää.

Kun otetaan huomioon se kokonaisvaikutelma, joka saadaan kyseisen tabletin muodosta ja väreistä, kohderyhmässä ei voida kyseisen tavaramerkin perusteella — joka muodostuu sellaisten ulkoasun piirteiden yhdistelmästä, jotka ovat ilmeisiä ja tyypillisiä kyseisen tavarahan osalta — erottaa asianomaisia tavaroita toisista tavaroista, joilla on eri kaupallinen alkuperä, kun tässä kohderyhmässä tehdään ostotilanteessa valinta näiden tavaroiden välillä.

(ks. 51, 53 ja 56 kohta)

(ks. 49 kohta)

5. Harkintavallan väärinkäytöllä on yhteisön oikeudessa täsmällinen merkitys, ja sillä tarkoitetaan sitä tilan-

netta, jossa hallintoviranomainen käyttää valtuuksiaan muuhun tarkoitukseen kuin siihen, jota varten ne on sille annettu. Sisämarkkinoiden harmonisointiviraston (tavaramerkit ja mallit) valituslautakunnan päätös voidaan kumota harkintavallan väärinkäytön perusteella vain silloin, kun objektiivisten, asiaan vaikuttavien ja

yhtäpitävien seikkojen perusteella on selvää, että päätös on tehty muussa kuin esitetystä tarkoituksessa.

(ks. 62 kohta)